

Tanker om Sundhedscenter Satellitter

I løbet af 2010, blev der truffet en beslutning om, at Viborg Kommunes Sundhedscenter struktur, skulle bestå af et hovedcenter i Viborg, og af fire satellitter i omegnsbyerne. Der er tale om Stoholm, Karup, Bjerringbro og Møldrup. På daværende tidspunkt, blev det også besluttet, at der skulle tages udgangspunkt i eksisterende bygninger med eksisterende faciliteter. De fysiske rammer blev derfor udvalgt til at omfatte, Birkegården, Åbrinken, Skovvænget og Toftegården. På disse lokaliteter var der både sygeplejeklinik og træningsfaciliteter - dog ikke på Åbrinken.

Efter beslutningen blev truffet, har der været arrangeret borgermøder i Karup og Møldrup, hvor der har været en drøftelse med borgerne omkring satellitterne. Det viste sig, at være problematisk, at etablere træningsfaciliteter på Åbrinken - og først i efteråret 2013, er der bevilget penge til ombygning af Åbrinken, med henblik på træningsfaciliteter. På Toftegården, er der planlagt en større ombygning, hvor der er taget højde for ønskerne omkring en Sundhedscenter satellit.

På Birkegården er der siden beslutningen blev truffet i 2010, ændret på beboer sammensætningen. Det betyder, at der fremover forventes at være faste beboere på Udsigten, og ikke midlertidige pladser. Dette skifte i beboersammensætning, giver nogle udfordringer i forhold til en satellitfunktion da der ønskes mere rolige forhold omkring denne gruppe. På Skovvænget er der gode træningsfaciliteter og sygeplejeklinik, men ikke yderligere ledige lokaler.

Ældre og Sundhedsudvalget har ønsket en retænkning omkring sundhedscenter satellitterne. I den proces og med de korte erfaringer der er gjort med hovedcentret, er det vigtigt at satellitterne kommer til at understøtte den samskabelse der er ved at blive skabt i hovedcentret i Viborg.

- der skal være mulighed for at lokalerne er multifunktionelle og kan rumme funktionerne fra hovedcentret
- der skal være mulighed for, at der kan laves fælles arrangementer mellem faggrupperne
- der skal være træningsfaciliteter
- der skal være en sygeplejeklinik
- de fysiske rammer skal gerne have en central placering i lokalområdet

Derudover skal der tages hensyn til, at ikke alle tilbud er mulige at etablere ude i lokalområderne. Enkelte tilbud kræver et større borgergrundlag, for at det ressourcemæssigt, er muligt, at flytte specialkompetencer ud i områderne.

Man kan også forestille sig, at vi rykker ud mere massivt i satellitterne 1-2 gange om året et par uger ad gangen.

Med dette menes, at vi hiver alle vores (åbne) sundhedstilbud ned af hylterne og rykker ud i lokalområdet, fx rygestop, tilbud om sundhedssamtaler / sundhedstjek, tilbud om screening for hjertekar- og lungesygdom (projektet med Karkirurgisk forskningssektion), patientuddannelseskursus, afholdelse af temamøde v/ de forebyggende medarbejdere (75+), åben demensrådgivning mv. Altså masser af aktivitet i den lokale satellit koncentreret i to uger.

Dette kan planlægges for et år ad gangen og annonceres i god tid lokalt - igen kræver det et tæt samarbejde med lokalområdet for at få rekrutteret borgerne og gjort tilbuddene kendt.

Der er ønske om at satellitterne kan indeholde følgende funktioner som faste funktioner:

- Sundhedspleje
- Sygeplejeklinik
- Træning

Som mobile funktioner ønskes følgende funktioner:

- Demensrådgivning (måske også fast)
- Borgerrettede forebyggelsestilbud
- Patientuddannelser
- Kontinensområdet
- Sår

Fysiske rammer

For at kunne indeholde de ovenstående funktioner, er det vigtigt at der er mulighed for træningsfaciliteter, og gode lokaler til en sygeplejeklinik. De fysiske rammer skal forsøges at placeres centralt i området. Ud fra det er der følgende forslag til placeringer af satellitterne:

- Karup: Det "gamle" rådhus.
- Stoholm: Forvaltningen leder efter egnede lokaler. Det "gamle" rådhus har tidligere været en mulighed, men efter at børnehaven er flyttet ind i lokalerne er der kun 30-40m² ledigt.
- Møldrup: Toftegården, som planlagt.
- Bjerringbro: Forvaltningen leder efter egnede lokaler.

I Møldrup er der faciliteter til satellitten - de øvrige steder vil det kræve ombygninger.

I forhold til de fysiske rammer til sundhedstjek, patientuddannelse, temamøder etc. er der primært krav om lokalekapacitet (mulighed for afholdelse af gruppeforløb med 10-12 deltagere, små samtalerum til 2-3 personer, adgang til et "klinikrum" i forhold til undersøgelser og et større lokale til evt. foredrag / infomøde mv.)

Infoskærme decentralt vil kunne understøtte/synliggøre initiativer igangsat fra Sundhedscenter Viborg. Der er også mulighed for at benytte infoskærmene på de decentrale biblioteker.

Hvis der bliver mulighed for at benytte sig af streaming (fx af et foredrag afholdt i Viborg med en "stor kanon" eller kompetenceudvikling), kan dette også være en måde at få information mv. ud decentralt. Der er ikke

installeret streamingudstyr i sundhedscenteret, dog er det forberedt til eventuel senere installation. Streaming kan i dag kun foretages fra Multisalen på Rådhuset.

Opbakning lokalt til satellitterne

Der er mulighed for at afholde rygestopkurser i satellitterne ad hoc, såfremt der kan rejses hold lokalt. Det samme gør sig gældende for patientuddannelseskurserne "LÆR AT TACKLE..." og evt. andre åbne borgerrettede tilbud, som måtte komme på hylderne den kommende tid. Udfordringen bliver at rekruttere deltagere nok lokalt, dette kræver et øget fokus på markedsføring/annoncering i lokalområderne.

En af de vigtigste forudsætninger for at ovenstående visioner kan blive til virkelighed, er at de opnår lokal opbakning og forankring. Samarbejde med lokale foreninger og kommunalt ansatte med fast arbejdsplads i lokalområdet vil gøre sundhedssatellitterne og deres funktioner kendte i lokalområdet. Et tæt samarbejde vil samtidig medvirke til at kommunens sundhedsydelser kan målrettes og struktureres efter specifikke ønsker, som der måtte være i lokalområdet.

Hvis der udover de faste tilbud i satellitterne etableres "sundhedsuger" vil det give lokale foreninger og aktører gode muligheder for at være med i planlægningen og skabe opbakning omkring "sundhedsugerne". I den proces vil vores frivillighedskoordinator og hendes netværk også kunne inddrages.